

Tid Tisdagen den 25.06.2019 kl 18.07-19.37

Plats Sundom MerÖppet bibliotek, Sundomvägen 13

DELTAGARE

Ordinarie medlemmar

Nilsson-Väre Marit ordförande

Lindqvist Jonna protokollförare

Finne Peter

Heinonen Susanna

Stenvall Kaj

Elisabeth Henriksson

Ersättare

Marita Bagge

Juha Hartvik

Underskrifter	Marit Nilsson-Väre Ordförande	Jonna Lindqvist Protokollförare
JUSTERING AV PROTOKOLLET	Plats och tid: Sundom, 26.6.2019	
Utses att justera	Elisabeth Henriksson	Juha Hartvik
PROTOKOLLET OMFATTAR	Paragrafer 32 - 42 Sammanlagt 11	
PROTOKOLLET - FRAMLAGT TILL PÅSEENDE	Plats och tid: På Vasa stads webbsidor, 27.6.2019	
Bevittnar	Jonna Lindqvist	
Utdrags- bestyrkande		

Rättelseyrkande och besväransvisning som bilaga.

32 § Öppnande av mötet

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

Beslut Mötet öppnades kl 18.07.

33 § Konstaterande av mötets laglighet och beslutförhet

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

Beslut Mötet konstaterades lagenligt sammankallat och beslutfört.

34 § Val av protokolljusterare

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

Beslut Till protokolljusterare valdes Elisabeth Henriksson och Juha Hartvik.

35 § Godkännande av föredragningslistan

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

Beslut Föredragningslistan godkändes som sådan.

36 § Förlängning av mandatperioden för områdeskommitténs medlemmar

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare(at)hanken.fi)

Sundom områdeskommitté fick en förfrågan 13.6.2019 utav förvaltningsdirektör Anna-Maija Iitola angående viljan att fortsätta med samma personer inom Sundom områdeskommitté under de återstående två åren 2019-2021 av denna mandatperiod.

- Beslutsförslag Samtliga ledamöter, ordinarie och ersättare inom Sundom områdeskommitté ställer sig positiva till en fortsättning.
- Ordförande Marit Nilsson-Väre meddelar detta till Anna-Maija Iitola för stadsstyrelsens beslut i augusti.
- Beslut Enligt beslutsförslaget.
- Delgivning Anna-Maija Iitola, stadsstyrelsen

37 § Utlåtande gällande detaljplan nr 1050, Sundom Centrum, Detaljplan och tomtindelning

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, marit.nilsson-vare(at)hanken.fi

Vasa stad har skickat ”Program för deltagande och bedömning” samt en utlåtandebegäran gällande detaljplan nr 1050 för Sundom centrum till Sundom områdeskommitté.

Områdeskommitténs ordförande har varit i kontakt med olika aktörer i byn, bl.a. Sundom bygdeförening, Pensionärshemsföreningen Hemgården, Ådran Bredsundsträsket jämte bigrenars diktningsammanslutning och Vaasan Perheravintolat Grillo.

Områdeskommittén diskuterar ärendet och utfärdar ett utlåtande.

Beslutförslag Områdeskommittén omfattar Sundom Bygdeförenings och Pensionärshemsföreningen Hemgårdens utlåtande och utfärdar ett eget utlåtande i ärendet.

Beslut Enligt beslutförslaget

Bilagor

1. Sundom områdeskommittés utlåtande
2. Sundom Bygdeförenings utlåtande
3. Pensionärshemsföreningen Hemgårdens utlåtande

Delgivning

Planläggningen i Vasa stad, Päivi Korkealaakso

38 § Rörläggning av Ådran mellan Myrgrundsvägen och Norrbysvängens bro

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, marit.nilsson-vare(at)hanken.fi

I samband med utlåandet gällande detaljplanen nr 1050 för Sundom Centrum har ordförande Marit Nilsson-Väre varit i kontakt med representanter för Ådran Bredsundsträsket jämte bigrenars dikningssammanslutning, huvudombudsman Sven Ola Hortans, ombudsman Bengt Ahlnäs och sekreterare Ulf Höglund. Rensningen av ådran får inte försvåras i och med den nya planen. I diskussionen har konstaterats att det bästa alternativet skulle vara:

1. Rörläggning av Ådran mellan Myrgrundsvägen och Norrbysvängens bro. Om detta inte är möjligt borde alternativet vara att:
2. Stadens ansvarar för rensningen av Ådran mellan Kronviksvägen oh Myrgrundsvägen.

Ådran kräver en rensning vart tredje år, vilket medför en stor utgift för berörda markägare. Centrumplaneringen med ny verksamhet och bebyggelse påverkar och ökar behovet av underhåll, vilket inte längre endast kan åläggas markägare.

Beslutsförslag	Områdeskommittén diskuterade ärendet och godkänner beredningens förslag.
Beslut	Enligt beslutsförslaget.
Delgivning	Vasa stads planläggning, Päivi Korkealaakso, Markku Järvelä och Pertti Hällilä

39 § Ungdomsföreningens invigningsfest 11.5.2019

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, marit.nilsson-vare(at)hanken.fi

Sundom Ungdomsförening utförde under vintern 2019 en omfattande renovering av Sundom UF:s lokal och ordnade en invigningsfest med konsert den 11.5.2019.

Viceordförandet Peter Finne uppvaktade i Sundom områdeskommitténs namn och överräckte blommor från Vasa stad/Sundom områdeskommitté till ordförandet Elisabeth Henriksson på festen.

Beslutet angående inköp av blommorna gjordes innan festen av ordförande Marit Nilsson-Väre och förvaltningsdirektör Anna-Maija Iitola.

Beslutsförslag	Antecknas för kännedom.
Beslut	Enligt beslutsförslaget.
Delgivning	Paula Myllymäki, Anna-Maija Iitola

40 § Temakväll kring Leader-projekt och projektfinansiering 9.9.2019

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, marit.nilsson-vare(at)hanken.fi

Sundom områdeskommitté har i samarbete med Aktion Österbotten deltagit i ett Temaprojekt Inspirera och Inspireras, vilket för Sundoms del betydde en Inspirationsresa till Öland 10–14.5.2019. Från Sundom deltog följande personer i projektresan: Sven Olof Skagersten från Sundom Lokal-TV, Ingemar Sundelin från Sundom Bygdeförening och sekreterare Jonna Lindqvist samt ordförande Marit Nilsson-Väre från Sundom områdeskommitté.

Inbjudan till Sundom områdeskommitté kom via Lokal Utveckling Kalmar-Öland och där verkställande sekreterare Lars Wellin.

Övriga aktörer som deltog i besöket var SydostLeader, Världsarvet Södra Öland samt Mörbylånga kommun.

Personerna som ansvarade för programmet på Öland var

Lars Wellin, projektkoordinator Mörbylånga kommun, Lokal utveckling Kalmar-Öland och SydostLeader

Emma Rydner, världsarvsamordnare, Mörbylånga kommun

Sundom områdeskommitté besökte även företagarparet Isa och Hans Fransson i deras privata hem och besökte Stenåsa kyrkogård med kopplingar till Finland (Karleby).

Under sommaren och sensommaren 2019 kommer besöksgruppen tillsammans med Sundom Lokal-TV att sammanställa en rapport och en film om besöket. Det är tänkt att detta skall presenteras sundomborna under en temakväll 9.9.2019 vid Sundom Lärcenter. Utöver besöksrapportering som är tänkt att inspirera till nya projekt och inbjudan till motbesök från Ölands sida planeras kvällen som en Leader-projekt kväll, dit även Aktion Österbottens Leaderrådgivare inbjuds och där olika finansieringsmöjligheter för nya projekt presenteras.

Marit Nilsson-Väre har varit i kontakt med Leaderrådgivare Emma Wester angående kvällen och inbjudit bl.a. henne och andra Leaderrådgivare inom Aktion Österbotten att delta i kvällen. Inbjudan har mottagits positivt.

Beslutsförslag Sundom områdeskommitté förhåller sig positivt till temakvällen kring Leader-projekt och projektfinansiering 9.9.2019 och antecknar detta till kännedom.

Beslut Enligt beslutsförslaget.

41 § Ärenden för beredning

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

- Rapportering av Inspirera Inpireras – projektet
- Planering av temakvällen 9.9.2019

42 § Mötet avslutas och datum för nästa möte

Ordförande Marit Nilsson-Väre, tfn 050-371 5515, [marit.nilsson-vare\(at\)hanken.fi](mailto:marit.nilsson-vare@hanken.fi)

Beslut Nästa möte planeras till 28.8.2019 kl. 18.
Mötet avslutades kl. 18.37.

Sundom områdeskommitté

Utlåtande

Marit Nilsson-Väre

25.6.2019

Till planläggningen i Vasa stad

**Utlåtande gällande detaljplan nr 1050, Sundom Centrum, Detaljplan och tomtindelning
Program för deltagande och bedömning**

Sundom områdeskommitté har på sitt möte 25.6.2019 behandlat ärendet gällande Sundom centrum, detaljplan och tomtindelning. Diskussionen baserades på programmet för deltagande och bedömning (3.6.2019) och på tidigare beslut och diskussioner angående centrumplaneringen.

Sundom områdeskommitté anser att den programförklaring för deltagande och bedömning som godkänts av stadsstyrelsen i Vasa 3.6.2019 är välgjord.

Sundom områdeskommitté lyfter fram vikten av att även andra delar av centrala områden i byn planeras.

Sundom områdeskommitté hade i sin diskussion tillgång till Sundom Bygdeförenings utlåtande och till Pensionärshemmet Hemgårdens utlåtande och kan omfatta de utlåtandena med vissa tillägg, som framställs i detta egna utlåtande. Dessa två utlåtanden bifogas, jämte områdeskommitténs eget utlåtande till beslutet (§ 37/2019) i detta ärende.

Området som avses som Sundom bys centrum består bl.a. av Sundom lärcenter, Vindängens daghem, Vasa HandiTec:s företagsutrymmen, Sundom Muséiområde, Prästgården, Pensionärshemmet Hemgården (äldreboende), Vaasan Perheravintolat Oy med marknadsföringsnamnet Grillo och Amazing Family Gym Sundom. Därtill delas centrumområdet av en statlig livligt trafikerad förbindelseväg (huvudvägen genom byn) och av ett större dike, Ådran. Området är betecknat som nationellt värdefullt och som ett kulturhistoriskt och landskapsmässigt värdefullt område.

I enskilda diskussioner med representanter för de olika parterna har det framkommit önskemål om att det planerade området kunde vara större och utföras med beaktande av markägarnas synpunkter i planeringen.

Sundom områdeskommitté anser att all planering och allt byggande bör anpassas till miljön, det befintliga inom området, både vad gäller arkitekturen och färgsättningen av byggnader, såtillvida att det ger ett mervärde. Byggnader som inte ger ett mervärde och som inte kan anpassas till denna historiska kulturmiljö bör kunna avlägsnas eller förnyas.

Områdeskommittén anser att vägen bör breddas och förbättras i samband med övrig utbyggnad av centrum, så att helheten fungerar på ett tryggt och ändamålsenligt sätt för fotgängare, cyklister och bilister. Speciellt viktigt är detta vid lärcentret och daghemmet. Den tunga trafiken som idag styrs genom centrum av Sundom bör beaktas i planen.

Områdena längs med Ådran bör snyggas upp och anpassas till den kulturhistoriska helheten. Grönområden och parkområden bör anges i planen.

Vad gäller Ådran önskar Sundom områdeskommitté framhålla att marken längs Ådran består av lerjord med dålig bärighet vilket gör att trycket från tung trafik pressar upp botten av diket. Detta i samband med att det nästintill stillastående vattnet gör att växtligheten i dikesbotten är tät. Eftersom Ådran har så dåligt fall gör uppdamningen att översvämningensrisken är stor på områdena ovanom Kronviksvägen.

Ådran Bredsundsträsket jämte bigrenars dikningssammanslutning har framfört att en rörläggning av sträckan mellan Myrgrundsvägen och Norrbysvängens bro skulle vara det bästa alternativet och skulle maximera utnyttjandet av området, samt att staden tar ansvar för rensningen av sträckan mellan Myrgrundsvägen och Kronviksvägen. Delägarna i sammanslutningen kan inte kostnadsmissigt belastas för de svårigheter som detaljplanen kommer att innebära för underhållet av Ådran.

Dikningssammanslutningen för Ådran, Bredsundsträsket jämt bigrenar anser att oberoende omständigheter bör staden ta både det ekonomiska och det tekniska ansvaret för att minst vart tredje år ombesörja rensningen av Ådran mellan Norrbysvängens bro och Kronviksvägen. Detaljplanen får inte försvåra bedrivandet av jordbruk på Bredsundet.

Vad gäller nuvarande företagare på området bör dessa ges verksamhetsmöjligheter och förtur till markinköp för företagande på området enligt planens anvisningar om planen i annat fall försämrar deras utkomstmöjligheter. Vaasan

Perheravintolat, Grillo inkommer med ett separat utlåtande, vilket vi hoppas staden beaktar.

Köpcenter med torg och ”nära dig” – verksamhet

Sundom områdeskommitté anordnade under fullmäktigeperioden 2012-2017 en brainstormingkväll kring centrumplaneringen i Sundom, ett köpcenter, eller butik med torg lyftes fram. Sundom områdeskommitté hoppas att de tankar som då väcktes kan beaktas i planen, t.ex. med

- eget litet bageri (intressenter finns) och barverksamhet på området,
- en lunchrestaurang och möteslokaler för byns föreningar, företagare och andra intressenter kunde inrymmas i butikscentret eller finnas på området,
- gemensamma företagarutrymmen i övre våningen av nya köpcentret (unga företagare har efterfrågat utrymmen i byns centrum). Detta skulle dessutom skapa trygghet i byns centrum med företagarutrymmen mitt emot nya lärocentret.
- en blombutik med små presentartiklar kunde även ges plats i nya köpcenterbyggnaden.
- ett närliggande torg som en del av butikscentret skulle skapa samhörighet i byn.

Vad gäller köpcentrets kommande verksamhet så efterlyses någon form av närproducerad verksamhet, ett torg för reko-verksamhet i samband med ett torg för aktiviteter under sommaren, hösten och t.ex. julen – något som förenar bybor och skapar samhörighet.

För att få till stånd de största synergieffekterna mellan invånarna och mellan butikerna, nuvarande K-butiken i Sundom och nya KPO-helheten kunde ett projekt kring detaljplanen, med målet att stärka det sociala kapitalet och den starka sammanhållningen i byn, initieras med Leader-stöd från t.ex. Aktion Österbotten och med Sundom områdeskommitté /Vasa stad som projektägare. En lämplig tidpunkt för projektet kunde vara våren 2020. Detta kunde delfinansieras via Crowdfunding. Ett samarbete med någon eller några av högskolorna i Vasa kunde här initieras.

Vad gäller området kring Pensionärshemmet Hemgården önskar Sundom områdeskommitté att Hemgården fortsättningsvis skall vara en trygg och naturlig boplats för åldringar som inte längre orkar bo hemma utan behöver en plats med någon form av service.

Det närliggande området kunde även bestå av bostäder för yngre människor, barnfamiljer och studerande. Även nya boendeformer för ungdomar kunde diskuteras.

Vad gäller Sundom lärcenter och områdena kring skolkomplexet och daghemmet, så hoppas områdeskommittén att den typens fostrande och pedagogiska verksamhet koncentreras till den östra sidan av vägen. På samma område borde inplaneras en hälso- och socialvårds-mottagning både för skolelever, mödrarådgivningen, barnrådgivningen och för åldringar. Speciellt viktig är denna mottagning för äldre personer som behöver regelbundna blodprov och blodtrycksmätningar och som behöver stöd i sitt dagliga liv. Ekonomiskt sett är detta inte en utgift för Vasa stad, utan en inbesparing, eftersom utrymmena kunde användas på olika sätt till att täcka flera olika funktioner. På detta sätt kunde körande fram och tillbaka in till centrum, sjukhuset och andra kommunala serviceenheter minskas.

Sundom områdeskommitté vill här framhålla likvärdig service i Sundom som i övriga delar av staden Vasa. Vi vill starkt poängtera tillgången till fungerande lokaltrafik mellan Vasa stad och Sundom.

Sundom Lokal-TV bör anvisas utrymmen. Sundom Lokal-TV utgör en viktig del av samhörigheten i Sundom, som informationsspridare och som skapare av vandan i Sundom bland äldre och yngre sundombor, men framförallt som en kulturell aktör. När Sundom lärcenter byggdes ut i tiden stod Sundom Lokal-TV för en stor del av insatsen till att privata pengar från byn lösgjordes för lärcentret. Biblioteksverksamheten utgör även en viktig del i byn.

Sundom Lokal-TV och Sundom MerÖppet bibliotek finns idag inne i lärcentret och är en del av Sundoms image och framtidsskapare och bevarare. Biblioteket kunde mera aktivt användas för olika former av verksamhet för åldringar och för digitala projekt i byn. Likaså kunde Sundom Lokal-TV samarbeta mera aktivt med skolan. Om TV-studion finns i nära anknytning till skolan eller i skolbyggnaden ser vi en synergieffekt mellan dessa som kunde vidareutvecklas. Att äga en egen TV-kanal i byn är något som är unikt idag.

Sundom skola miste för ett par år sedan rättigheten att fungera som tillredningskök. I samband med planeringen av skolans utbyggnad rekommenderar vi att man tar med en utvidgning och återinförande av ett tillredningskök för att tillhandahålla den bästa möjliga servicen för eleverna och invånarna i en växande by (stadsdel). Köket kunde också användas vid större tillställningar för t.ex. lägerskolor om Öjbergets verksamhet utvidgas och som extra kök om något oväntat inträffar.

Det har också diskuterats mycket kring behovet av ett utrymme för olika arkiv i Sundom. Här hoppas vi att t.ex. ett befolkningskydd kunde byggas, där olika föreningars arkiv kunde inrymmas.

Sundom områdeskommitté hoppas att man i planläggningen ser Sundom centrumplanering som en unik möjlighet till landsbygdsprofilering i Vasa, vilket nu ger potential för eko, reko och "nära dig" tankar och hoppas denna profilering kan styra planeringen, modernt men naturenligt - ekonomiskt och ekologiskt hållbart, vilket är målsättningen för sundomborna.

Sundom områdeskommitté

Till planläggningen i Vasa stad

Ärende: Sundom bygdeförenings åsikter om aktuell detaljplan för Sundom centrum (ak1050)

Sundom bygdeförening önskar i detta skede av arbetet för en detaljplan föra fram följande åsikter och tankegångar att beaktas av Vasa stad i det fortsatta arbetet.

Nytt byggande

Föreningen hoppas att man i nytt byggande inom planeområdet följer en gammal traditionell byggnadsstil från det gamla kulturlandskapet. Nya byggnader, även affärsbyggnader, borde byggas i trä så långt det låter sig göras i dagens moderna samhälle.

Trafiken i området

Föreningen anser att planeområdet har synnerligen svåra, bristfälliga och farliga trafiklösningar som utan helhetsplanering har utvecklats under en lång tid.

Trafiken genom Sundom centrum har ökat betydligt de senaste åren, det gäller också den tunga trafiken. Det är önskvärt att Vasa stad och de statliga vägmyndigheterna samordnar planeringen så att Sundom centrum får trygga trafikleder.

Detta gäller bl.a. tillfällig parkering då skolelever förs till eller hämtas från skolan, trygga cykelleder, övergångsställen vid lärcentret och museiområdet, liksom fungerande leder mellan servicepunkter (kommande butiker och serviceboende) mm.

Sundom museum

Museet är sedan hösten 2018 i bygdeföreningens ägo. Efter en lång tid av inaktivitet ska museiområdet igen börja fungera som en samlingsplats i byn. Bygdeföreningen arrenderar ett område som omfattar 1760 m² m på Myrgrundsvägens högra sida, det vill säga kvarnbacken på vägens västra sida och 2860 m² på vägens östra sida där museet är beläget.

Föreningen använder och ska utveckla den västra delen av området till parkering för museets besökare. Museitomten saknar parkering. Ett publikt tillfälle på området kan med lätthet attrahera 200 personer eller mera.

En skyddsväg mellan de båda enheterna bör anläggas.

OBS! Högsta tillåtna hastighet på vägsträckan från Jakopestået till Kronvikvägens korsning borde sänkas från nuvarande 60 km i timmen. Där är 50, lite efter Jakobestået OBS! Däremot har bygdeföreningen i tidigare inlagor efterlyst 40 km/tim vid lärcentret.

Ytterligare önskar föreningen att det i samband med planeringen undersöks om det trekantiga område som staden förfogar över norr om museiområdet, kunde planeras till ett kompletterande parkeringsområde.

”Butik eller köpcenterhelhet”

Rubriken är säkert inte den rätta, men avser den helhet som förekommit i tidningsnotiser om detaljplaneringen.

Planen som ger en enskild affärskedja möjlighet att etablera sig mitt i byn bör också ta i beaktande andra intressegruppers behov.

Föreningarna i byn har ett konkret behov av ett brandbeständigt arkivutrymme. Idag sköter bygdeföreningen om arkivering av byns förenings material i ett hyrt, före detta bankvalv. I centret bör planeras lunchrestauranger och motsvarande funktioner. Detta är av betydelse bl.a. för de invånare som bor på Hemgårdens bostadsområde som befinner sig på gångavstånd från centrum.

Centret bör även innehålla reserveringar för utomhusaktiviteter (typ skateramper eller motsvarande), vilket skulle göra helheten mera attraktiv och levande.

Sundom bygdeförening hoppas att dessa tankar och åsikter kan vara till nytta och stöd i strävandena att med detaljplaneringen skapa förutsättningar för att Sundom centrum ska kunna utvecklas till alla invånares nytta och glädje.

Sundom 24.6 2019

Kjell Nybacka

Ordförande för Sundom bygdeförening r.f.

Detaljplan nr 1050/ Sundom centrum

Pensionärshemsföreningen Hemgården r.f önskar framföra följande åsikter och synpunkter på detaljplaneringen av det område där föreningen har sitt verksamhetsområde.

- Sundom pensionärshemsförening ser positivt på att en detaljplanering av Sundom kommit igång och hoppas att våra synpunkter kan vara till nytta i det fortsatta arbetet där vi också hoppas på en växelverkan under projektets gång, gärna i form av direkt dialog.
- Gällande det PY-område där även våra fastigheter finns skulle vi gärna se nybyggnation av radhus med mindre lägenheter (2-rummare) lämpliga för pensionärer/åldringar eftersom det i byn finns en efterfrågan på dylikt boende.
- Utvidga området för detaljplan att omfatta området fram till Skutnäsvägen. Friluftsleden som är angiven invid huvuddiket Ådran bör flyttas att gå längs Skutnäsvägen.
- Gällande lanskapsplanen anser vi det viktigt att all nybyggnation harmoniserar med det befintliga inom området där det redan finns en blandning från historisk kulturmiljö till byggnader av nyare arkitektur.
- Trafiken genom byn har ökat de senaste åren och för att säkra både skolelevers och åldringars trygghet i trafiken bör situationen ses över. Vid Näsetvägen-korsningen föreslås en rondell samt att en lätt trafikled kunde byggas över området för rekreation- och friluftsanvändning för att åldringar lättare kan röra sig till områdets centrum.

Styrelsen för Pensionärshemsföreningen Hemgården r.f.